

گزارش رئیس مجلس به نمایندگان درباره بنزین

غیر علنی پشت غیر علنی

گروه سیاست: طرح افزایش قیمت بنزین متوقف شده است. این را نماینده‌های مجلس می‌گویند. البته آنها پیش از آنکه به صندلی‌های چرمی سبزشان در بهارستان بازگردند، ساز مخالفت با سیاست آزادسازی قیمت بنزین را کوک کرده بودند...

صفحه ۲

دوشنبه ۱۶ اردیبهشت ۱۳۹۸ • ۳۰ شعبان ۱۴۴۰ • ۶ می ۲۰۱۹

تیتراها

پرونده تولید خودروهای لوکس عقیم شد

صفحه ۵

سفير برزيل:

ایران می‌تواند در شرایط تحریم روی کمک ما حساب کند

صفحه ۶

سهم دهی به جای جنگ مستقیم

صفحه ۱۳

احتمال رقابت باهنر و لاریجانی در انتخابات ۱۴۰۰

صفحه ۲

وکیل متهم فساد نفتی پیشنهاد جعفری دولت‌آبادی را تکرار کرد:

دادستان جدید تهران نامه‌های زنجانی را مطالعه کنند

صفحه ۱۵

حرف اول

راه فاصله‌گرفتن از بحران

زهرآ کریمی

ایرانیان اخبار ونزوئلا را با نگرانی دنبال می‌کنند؛ چرا؟ چون با مردم ونزوئلا که گرفتار مشکلات درهم‌تنیده‌ای شده‌اند، احساس همدردی داریم. یکی از بحران‌های جدی ونزوئلا تورم لجام‌گسیخته و کاهش ارزش پول این کشور است. نرخ تورم به اعداد هفت‌رقمی رسیده و اقتصاد این کشور فلج شده است. در تابستان ۲۰۱۸ دولت ونزوئلا ارزش بولیوار را تثبیت کرد و هر یک دلار آمریکا معادل ۱۷۲هزارو ۸۰۰ بولیوار اعلام شد، درحالی‌که قیمت یک دلار در بازار سیاه حدود ۳۰۸ میلیون بولیوار بود. بولیوار در فاصله سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۸ (پنج سال) حدود ۹۹٫۹۹ درصد از ارزش خود را از دست داد و در عمل به کاغذی بی‌مصرف تبدیل شد.اما در ایران احتیاط مردم و عقلانیت در نظام سیاسی می‌تواند اقتصاد ملی را از خطر ونزوئلایی شدن دور کند؛ ولی منطقی است به برخی مؤلفه‌های اقتصادی ونزوئلا که می‌تواند بسیار خطرآفرین باشد، توجه کنیم. ایران مانند ونزوئلا با تنگنای بین‌المللی جدی‌ای مواجه شده که فضای اقتصادی را بسیار نامطمئن کرده و گرایش به سرمایه‌گذاری بلندمدت را از میان برده است. تلاش دولت برای تامین مواد غذایی و سایر اقلام موردنیاز تاکنون از نگرانی مردم تا حدودی کاسته است؛ ولی افزایش قیمت‌ها و چشمگیر و آزاردهنده شده است. در سال ۱۳۹۷ قیمت دستمال کاغذی که از لوازم بهداشتی مهم و مورداستفاده اکثر خانواده‌هاست، هر ۱۰ روز یک‌بار افزایش یافت. چندی پیش خبری درباره تشکیل صف‌های طولانی برای خرید شکر در شهرهای مختلف کشور منتشر شد. این‌گونه وقایع نشانگر حساسیت و نگرانی مردم است. وقایع ماه‌های اخیر در ونزوئلا نشانگر آن است که بی‌ثباتی و افول اقتصادی یک‌دیگر را تشدید و تقویت می‌کنند. برای فاصله‌گرفتن هرچه بیشتر از شرایط بحرانی و لاینحل، ایران به عزم ملی و تلاش همه‌جانبه برای ایجاد آرامش و چشم‌اندازی روشن و امیدبخش نیازمند است. کاهش تنش با کشورهای منطقه، همکاری و تفاهم هرچه بیشتر با اتحادیه اروپا و تصویب لوایح گروه ویژه اقدام مالی موسوم به FATF -که نشان‌دهنده تمایل ایران برای پذیرش قوانین و قواعد بین‌المللی است- کام‌های مثبتی در این مسیر خواهد بود.

ادامه در صفحه ۱۵

بولتون و پمپئو رئیس‌جمهور آمریکا را به سوی جنگ سوق می‌دهند

کابوس ترامپ ونزوئلا – ایران

● تصمیم آمریکا درباره ونزوئلا می‌تواند روند سیاست خارجی این کشور در قبال ایران را تحت تأثیر قرار دهد

● آمریکا در حال بررسی مناطق ارتباط مالی مخفی ایران است

● فلاح‌پیشه: آمریکا می‌خواهد ایران را وارد فاز افراطی کند

● جان بولتون ۲۹ سال پیش

صفحه‌های ۶۰۴ و ۱۵

عکس - The Washington Post

یادداشت

کوپنی‌شدن و سرمایه اجتماعی

حسین حقگو . کارشناس اقتصادی

شدید «سرمایه اجتماعی» و کاهش امید به آینده قرار دارد. کمبودی که خود را به‌وضوح در حوادث ناگوار دی‌ماه ۹۶ نشان داد و امنیت و آرامش ملی را تهدید کرد. در واقع آنچه امروز در تمام نظریه‌های اقتصاد بخشی از نقد یک کارشناس اقتصادی را در این‌باره می‌آورد که معتقد بوده گروه مشاوران هاروارد اساسا اقتصاددان بودند، درحالی‌که «نظریه‌های اقتصادی، حتی دقیق‌ترین آنها هنگامی که در جوامع سنتی به کار می‌روند، در عمل نارسا و غیرواقع‌بینانه از کار درمی‌آیند و گروه مشاوران هاروارد در ایران، اگر در میان خود جامعه‌شناس، انسان‌شناس و کارشناس آموزش روستاییان داشت، بی‌شک مؤثرتر واقع می‌شدند» (برنامه‌ریزی در ایران- مک‌لنود- ۱۳۹۷). به‌تازگی معاون اول رئیس‌جمهور از صاحب‌نظران خواسته است دولت را در انتخاب بین رویکرد حضور بیشتر و پرنگتر در اقتصاد و سهمیه‌بندی و توزیع کوپنی برخی کالاها یا گزینه کم‌کردن حضور دولت و آزادسازی اقتصادی و رفع محدودیت‌ها و قیدوبندها یاری کنند. نفس این کار و درخواست اعلام نظر از جامعه به نظر می‌رسد بسیار ارزشمند باشد و پس از تصمیم‌گیری‌های غلط ارزی و پولی در همین یکی، دو سال اخیر، گامی روبه‌جلو و شاید مقدمه‌ای برای شروع «گفت‌وگوی ملی» باشد که بارها بر ضرورت و نیاز آن از سوی کارشناسان تأکید شده است. هرچند متأسفانه درست در همین روزها اقداماتی را شاهدیم که چندان با گزینه ایجاد فضای انتخابگیری جامعه هم‌راستا نیست؛ چنان‌که به‌تازگی رئیس‌جمهوری در دستوری به چهار وزیر خواستار مقابله با گران‌فروشان و کنترل قیمت‌ها شده است که بیانگر دست بالا داشتن راه اول یعنی حضور بیشتر دولت در فضای اقتصادی در گفتمان دولت است. آنچه با توجه به ذکر مقدمه این یادداشت در پاسخ به پرسش معاون اول رئیس‌جمهوری می‌توان گفت، آن است که مشکل اصلی و عمده اقتصاد کشور نه «اقتصادی» بلکه مشکلی چندوجهی است که در کانون آن نزول تاریخی نیز در این دگرترین نظامی ایران نهفته است؛

ادامه در صفحه ۱۵

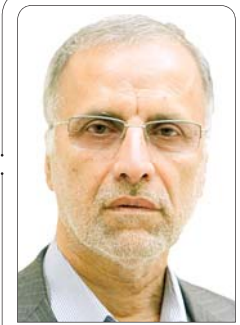
ارتباط با روزنامه شرق
SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR

جلایی‌پور، خانیکی، مجاهدی و امیدوی مطرح کردند

بحران انسدادباوری در اصولگرایان و اصلاح‌طلبان

گروه سیاست: عصر دیروز نشست تخصصی «امید و همبستگی اجتماعی» در تالار دکتر شریعتی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران با سخنرانی حمیدرضا جلایی‌پور، محمدمهدی مجاهدی و رضا امیدوی برگزار شد. به گزارش «جماران»...

صفحه ۳

سال شانزدهم • شماره ۳۴۲۰ • ۱۶ صفحه • ۴۰۰۰ تومان

سرمقاله

جامعه و فرهنگ در ایران

عباس آخوندی

جامعه ایران از نظر فرهنگی صحنه رویارویی دائمی سه عنصر تمدن ایران‌شهری، معرفت دینی و تجدد است و در هر لحظه در حال ساختارپایی و بازتعریف خود است. البته این فرایند ضرورتاً با موفقیت همراه نیست. گاهی این رویارویی‌ها منجر به بازتولید و آفرینش سرمایه و امید اجتماعی نو می‌شود و گاهی با فرسایش پی‌درپی همراه است و وجدان جامعه را نگران می‌کند. شناخت جامعه و فرهنگ ایران و رصدکردن جلوه‌های اجتماعی و صحنه‌های رویارویی فرهنگی، کمک‌کردن به حل مسئله و برساخت رؤیاهای خوب جمعی برای ایرانیان بزرگ‌ترین مشغله روشنفکری من و اندیشه‌وران ملی است.در ادامه دو بخش پیشین که درباره ایده ایران و اقتصاد و سیاست در ایران بود، در این بخش، تلاشم این است که یک چارچوب کلی از وضعیت جامعه و فرهنگ در ایران ترسیم کنم. شرایط عمومی جامعه از نظر فرسایش سرمایه اجتماعی، فروپاشی اخلاقی، گسترش خشونت و روند فزاینده ناهنجاری‌ها و بزه‌های اجتماعی بر همگان روشن است. ذکر مجدد آنها کمکی نمی‌کند. مهم این است که بتوانیم یک تحلیل جامعه‌شناسختی از جامعه و نحوه کارکردش ارائه دهیم تا شاید بتوانیم به یک گفت‌وگوی روش‌مند، اجماع نسبی کنشگران و راهکار نزدیک شویم. جامعه را از منظرهای مختلف می‌توان دید. از منظر سیستمیک، جامعه مجموعه‌ای بامعنی از شبکه‌ها، نهادها و نظام‌های اجتماعی است. شبکه‌ها امکان مبادله و حرکت انسان‌ها، کالا، نمادها، پول و اندیشه را درون جامعه فراهم می‌آورند؛ مانند شبکه بانکی یا تجارت. نهادها بیان رفتارهای قاعده‌مند و تکرار‌شونده در جامعه هستند؛ مانند قانون و سنت‌های رایج و نظام‌ها رفتارهای اجتماعی را شکل می‌دهند و به آنها معنی می‌بخشند؛ مانند نظام آموزشی یا قضائی. مشکل جامعه‌های بشری، به‌ویژه جامعه‌ای مانند ایران با سنت‌های دیرینه‌اش این است که بر اثر برخورد با جریان فکری و فلسفی تجدد و پیشرفت فناوری‌های نوین، به‌ویژه انقلاب اطلاعات و ارتباطات، ساختار هرمی و سلسله‌مراتبی شبکه‌های اجتماعی پیشین آن فروریخته است. بسیاری از نهادهای گذشته با ورود نهادهای تجدد از کارکرد افتاده‌اند؛ بدون آنکه جایشان را به طور کامل به نهادهای جدید داده باشند. نظام‌های اجتماعی جدید، در اساس برای رفتارهای نَوی خلق شده‌اند که نه‌تنها بی‌سابقه بوده‌اند؛ بلکه جا را برای کارکرد رفتار دیرینه نظام‌های پیشین نگ می‌کنند. مشکل این است که در عمل، میزان کارایی آنها کاملاً مورد تردید است و سوررفتارهای گسترده‌ای را موجب شده‌اند. در کنار اتفاق‌های پیش‌گفته، در سطح جهانی نیز اتفاق‌هایی بی‌دری در حال وقوع است که به جامعه ایرانی نیز سرایت کرده و می‌کند. ظهور شبکه‌های اجتماعی ابری (Cloud Networks) هم‌زمان افراد و اجزای نظام‌های اجتماعی را به صورت توده‌های ابر بدون توجه به ساختار شبکه‌های پدرسالارانه پیشین و با عبور از مرزهای نظام‌های اجتماعی به هم متصل می‌کند. جامعه ابری در درون خود ده‌ها شبکه، نهاد و نظام‌های اجتماعی خُرد و جدید خلق کرده و نظام حرکت و مبادله پیشین را از بنیان دگرگون می‌کند. این تحول و استحاله ساختاری تمام جنبه‌ها و شبکه‌های شکل‌دهنده زندگی انسانی را از نهاد خانواده و شبکه‌های خانوادگی گرفته، تا تمام شبکه‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، مذهبی و سیاسی شامل می‌شود. شبکه بازاری سنتی، دانشگاه، روحانیت، اتحادیه‌های کارگری یا سندیکاهای کارفرمایی دیگر کارکرد پیشین خود را ندارند. اعضای سابق آنها در انواع شبکه‌های جدید بسته به منافع‌شان عضو هستند و از قضا مدیران و رهبران سازمان‌های پیشین خود را به چالش می‌کشند و ابری از شبکه‌های جدید را ایجاد کرده‌اند. واقعیت آن است که یکی از دلایل‌های شکست بسیاری از برنامه‌های اصلاحی، چه از سوی دولت و چه از سوی نهادهای مدنی اعم از اقتصادی، حرفه‌ای و اجتماعی، بی‌توجهی به همین استحاله شگرفی است که در ساختار شبکه‌های اجتماعی رخ داده است.

ادامه در صفحه ۲

فراخوان مقاله

همایش علمی – پژوهشی
((طالقای و زمانه ی ما))

رجوع به صفحه ۱۳